

Rozlúčili sme sa s primárom MUDr. Ladislavom Bevilaquom

prof. MUDr. Michal Drobný, DrSc.

KAIM – neurologická klinika JLF UK v Martine

Primár MUDr. Ladislav Bevilaqua – 87-ročný zomrel – strohé oznámenie na úmrtnom liste vynikajúceho človeka. Ale čo všetko je za tým skryté v jeho privátnom – osobnom a spoločenskom živote?

Iba stručne vymenujem veľmi bohaté spoločenské aktivity, styky, veľa riadiacich, intervenčných, manažérskych zásahov na úradoch, organizáciách, politických miestach, kde bolo treba vyžiadať prostriedky na modernú elektrofyziológickú vyšetrovaciu techniku (ako napr. v roku 1969 3-kanálový analógový EMG firmy Galileo). Renesančná vedomostná ekonomika prináša ešte i dnes zisky pre Talianov – Florentánov v značke Galileo. Toto všetko dokázal pre nás, bývalých sekundárnych lekárov, sofistikovane vychovaný primár, MUDr. L. Bevilaqua zabezpečiť, dokázal dostať do nášho vedomia vôľu pracovať s touto technikou, opakovaným a trpezlivým kognitívnym postupom ovládnuť vyšetrovaciu techniku. Dostal z nás týždenne jeden preklad seminárnej práce z angličtiny, nemčiny, ruštiny, rumunčiny, španielčiny. Zaviedol do našich myslí úspešne systém celoživotného vzdelávania lekárov, ale aj sestier, ktorým pregraduálne pravidelne prednášal neurológiu. On bol však uspôsobený najmä na postgraduál – ako odborný asistent doc. MUDr. Karola Trávnika, CSc., spolu s doc. MUDr. Ferkom Podivínskym, DrSc. (prispievateľom do celosvetovej Vinkenovej Bruinovej neurologickej encyklopédie), ďalej s MUDr. Ferdišom Balekom, CSc. a s prof. MUDr. Zouharom, DrSc. Bol spravodlivý a milý ku kolegom (MUDr. D. Dropovi, MUDr. K. Zuzkovi, MUDr. Z. Minárikovej, MUDr. E. Strelkovej, MUDr. M. Drobnému) a ohľaduplný k pacientom. Nekompromisne žiadal písanie chorobopisu na písacom stroji, aby ho bolo možno čítať a použiť aj pre retrospektívne štúdie – meta-analýzy (jednu väčšiu sme s MUDr. Krištofovou urobili a publikovali v BLL). Písanie na písacom stroji bolo vtedy výsadou oddelenia nervov a duše v Martinskej nemocnici. Vykonával medicínu empiricky, tak ako ju založil a uviedol do života Hippokrates, mal na to obrovskú vľahu – mega pamäť na mená, detaily, čísla, okolnosti.

Bol milovníkom výtvarného umenia a na jeho oddelení sa striedali zaslúžilí a národní umelci: Benka, Fulla, Bazovský, Hložník, Medvecká, Opršal, Záborský, Kalina, Kryslová, Štefunko, Vongrej, Ormandíkovci, spisovateľ Šikula, ale aj vyznávači Tália: Květa Fialová, Kata Hrobárová, Jaroslav Vřzala, Fero Zvarík, Elena Zvaríková, Elo Romančík, Tibor Bogdan, Beata Znaková, Mišo Gazdík, Vandlík, a to boli iba tí, ktorí potrebovali jeho pomoc; zdravých, ktorí prosili o životnú radu, nemenujem, ale aj s tými udržiaval korektné a dobré vzťahy.

Z kolegov lekárov mal vynikajúce vzťahy s prof. Matulayom, prof. Piťhom, prof. Galandom, prof. Šteinerom, prof. Arnoštom Lányim, prof. Pullmannom, MUDr. T. Neuwirthom, doc. Kustrom, doc. Ševčíkom, doc. Neuschlom, doc. Šubjakom a tiež s inergeneráciou – MUDr. Mikulášom Dankom, MUDr. Milanom Meškom, prof. MUDr. Alojzom Saskom, MUDr. Jiřím Pízlom, MUDr. Antóniou Švalekovou, doc. MUDr. Boženou Ragačovou-Piťhovou, MUDr. Eduardom Gajdošom, MUDr. Karolom Sapákom a ďalšími.

Jeho spolupráca s Hradeckou neurochirurgiou (prof. Petrom), s brněnskou neurochirurgiou (MUDr. Nosovou), s neurológiou (prof. Antonínom Zouharom, prof. MUDr. Č. L. Hrazdírom a prof. MUDr. Ivanom Rektorom) bola ukázková, podobne ako s vojenskou neurochirurgiou – gen. maj., prof. MUDr. Zdenkom Kuncom, DrSc.

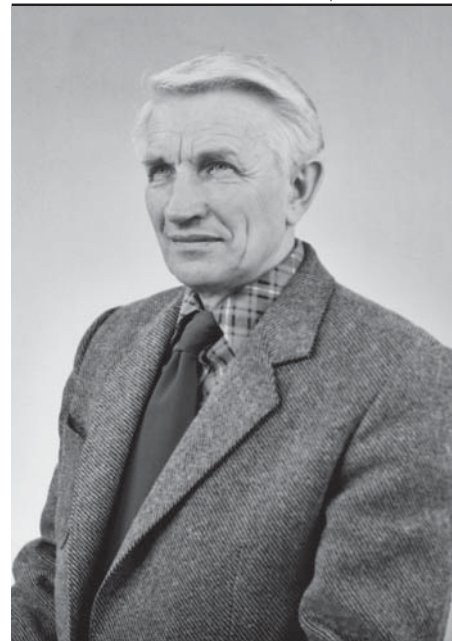
Kolektív neurologického oddelenia, resp. kliniky mu bol oddaný. Nikto nemohol uvažovať o jeho zrade, pretože tak dobrého človeka zradiť znamená svätokrádež, ale my všetci, jeho vtedajší žiaci, sme boli veriaci a svätokrádež sme považovali za niečo strašné – za smrteľný hriech.

Ako hlboko veriaci človek udržiaval náboženský rítus a navštevoval chrámové bohoslužby aj vtedy, keď to nebolo žiaduce. MUDr. M. Šteinerová, manželka Maruška a manželia Solárovci boli jeho pravidelnými partnermi v partiách „lýzaného mariáša“.

Pred približne 23. rokmi som napísal stručný životopis o primárovi MUDr. L. Bevilaquovi do ča-

Neurol. pro praxi 2009; 10(6): 398–401

Obrázek 1. MUDr. Ladislav Bevilaqua

sopisu Čsl. neurológie a neurochirurgie, ako o potomkovi talianskeho rodu staviteľov tunelov, komínárov, ktorí spolu s Michaeliovcami prišli na naše územie. Tu sa adaptovali, zveľadili a zošlachtili našu kultúru bývania, kúrenia, ale aj interpersonálneho nažívania, veď sú to potomkovia umelcov z Florencie: Galileia Galileiho, Brunelleschiho (Spedale degli Innocenti), Michelangela, Danteho, Boticelliho, Fiesciho a ďalších, do ktorých vzdelania a umeleckej výchovy Florentania investovali toľko prostriedkov, že dodnes táto vedomostná investícia prináša prospech celému Taliansku. Stalo sa to vtedy, keď spanilý jazdy Husitov šířili strach a hrôzu v Čechách a na Slovensku, pretože palcátmi rozbíjali hlavy a mozgy križiakov na Vítkove (Rektor, 2008), ktoré mohli vymyslieť Machiavellský princíp politickej filozofie pre naše kraje, filozofiu chopenia sa moci, zjednocovania a zavedenia prosperujúcej ekonomiky, ktorá by zjemnila mravy, vychovávala k morálke a dala priestor umeniu, kráse, znášanlivosti a tolerancii. Zároveň by vytvorila stredoeurópske renesančné kultúrne myslenie a tvorbu, ktoré by možno zahlušili ešte aj súčasné – novodobé pseudo-kultúry „celebrít“, nemysliacich zbohatlíkov, ktorí

z myslenia nemajú radosť, myslenie ich bolí. Keby si do dôsledkov uvedomili, že sme bez nároku na akýkoľvek honorár vytvorili materiálnu základňu, ktorej sa zmocnili bez vyslovenia ospravedlňujúceho: "Pardon, prepáčte!", neplatené „dobrovoľné“ brigády mládeže, či lekárske pohotovostné služby. Bola to generácia prim. MUDr. L. Bevilaquu a jej blízkych generácií, ktoré sú už dnes mŕtve alebo ich torzá živoria v tzv. starobnej penzii s hodnotou od 350–500 Eur mesačne. Toto boli atribúty skrytej názorovej platformy, uvedomovania si, chcenia, rozhodovania sa človeka menom

MUDr. Ladislav Bevilaqua, zástupcu vedúceho **neurologického oddelenia IDLF v Martine, neskôr zástupcu prednostu Neurologickej kliniky MFN a JLF UK v Martine, môjho vynikajúceho učiteľa, na ktorého budem spomínať, pokiaľ žiť budem.**

*Requiescat in pacem
a: Ladislav! Ak si „někde tam
u nebeských bran“
a môžeš,
prihovor sa za nás!
Čeť Tvojej pamiatke!*

*prof. MUDr. Michal Drobný, DrSc.
žiak primára MUDr. L. Bevilaquu*

Literárny zdroj

1. Rektor I. 2008, Neuroeseje, Triton, Praha, ČR, 94 s.

prof. MUDr. Michal Drobný, DrSc.
samostatný výskumný pracovník
KAIM – neurologická klinika
JLF UK v Martine
Kollárova 2, 036 59 Martin
drobny@mfn.sk

